

**ЗНАЧАЕН ПРИЛОГ
ЗА СЛОВЕНСКАТА ФРАЗЕОЛОГИЈА
(Rječnik hrvatskih animalističkih frazema, Ivana Vidović Bolt,
Branka Barčot, Željka Fink Arsovski, Barbara Kovačević, Neda
Pintarić, Ana Vasung, Zagreb, 2017)**

**AN IMPORTANT CONTRIBUTION
TO SLAVIC PHRASEOLOGY
(A Dictionary of Croatian Animal Idioms, Ivana Vidović Bolt, Branka
Barčot, Željka Fink Arsovski, Barbara Kovačević, Neda Pintarić,
Ana Vasung, Zagreb, 2017)**

Катерина Велјановска
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
k.veljanovska@gmail.com

Katerina Veljanovska
Ss. Cyril and Methodius University, Skopje
k.veljanovska@gmail.com

Кон крајот на 2017 година, во издание на Школска книга од Загреб, излезе од печат *Речникомѝ на хрвајски анимални фраземи* од авторките Ивана Видовиќ Болт, Бранка Барчот, Жељка Финк Арсовски, Барбара Ковачевиќ, Неда Пинтариќ и Ана Васунг. Речникот има 244 страници со следната содржина: Предговор, Основни упатства за читање на Речникот, Речник на хрватски анимални фраземи, Индекс на фраземите, Литература и Список на извори.

Речникот содржи околу 1.400 фразеолошки изрази од анималната фразеологија.

Опфатени се фраземи во чиј состав се јавуваат со:

1. Зоонимни компоненти, односно зооними (бик, жирафа).
2. Изведенки од зоонимни придавки (кокошји, мачји).
3. Зоосоматски компоненти (канца, пердув).
4. Други компоненти поврзани со животинскиот свет (живеалишта, називи на животни, називи на производи добиени од животни, глаголи кај кои примарното лексичко значење е поврзано со животните, како и ономотопејски компоненти).

Во Речникот се застапени неколку структурни видови фраземи, како што се:

1. минимални фраземи од типот *u letu*;
2. зборовни состави, и тоа: независни (*ni riba ni meso*), и зависни, од кои е izdelуваат именски (*vuk samotnjak*), глаголски (*uhvatiti /hvataati u stupicu*), придавски фраземи (*nijem kao riba*);
3. реченични фраземи (*ne fali <ni>ptičjega mlijeka komu/gdje*);
4. полусложенки (*zakukuljeno-zamumuljeno*);
5. голем е бројот и на споредбените фраземи кои се јавуваат според структурата како триделни (*ponosna kao paunica*) и дводелни (*kao guske u maglu*).

Фразеографската единица, покрај главната лема (во најголем број примери име на животно), содржи толкување на фраземата и илустративен материјал каде што е употребена во контекст. Со посебни знаци се обележани фраземите кои се застарени и не се во активна употреба (*sokol iz vranina gnijezda*), потоа фраземите кои не се препорачуваат за формална комуникација и се вулгарни (*udarati majmuna*), и фраземите кои се непримерни за културна комуникација (*kao muhe/muha na govno [lijepiti se, letjeti i sl.]*).

Авторките на овој речник, фразеолошкиот материјал го собирале од убавата хрватска литература, од медиумите, од електронските корпуси на хрватскиот јазик, како и од теренски истражувања низ Хрватска од повозрасни информатори од руралните средини каде што живеат во соживот со животните, па оттука нивниот речник е побогат со овој вид фраземи.

Според потеклото, покрај регионални, изворни фраземи, застапени се и фраземи од Библијата, митологијата, историјата, традицијата и културата.

Како еден и единствен хомонимен пример, забележан во две одредници е изразот *svračje noge* со следните значења: 1. лош ракопис и 2. брчки околу слепоочниците и околу устата.

Речникот е од посебна важност во поширок контекст. Тој, преку илустративниот материјал, може да се чита и како збирка од приказни.

Преку наведените значења на овој вид фраземи, се дава слика за Хрватите, за нивното расудување на емотивно, морално и интелектуално рамниште.

Овој труд е резултат на истражувањето во рамките на проектот „Анималните фраземи во словенските јазици“, на кој работеа сите шест авторки чија преокупација е токму фразеологијата на неколку словенски јазици.

Наменет е, пред сè, за лингвистите, но и за поширок круг корисници како наставници, студенти и ученици. Може да послужи како поттик за споредбени проучувања на овој фразеолошки слој со други јазици, пред сè со словенските. *Речникот на хрватски анимални фраземи* е драгоцен прилог во претставувањето и толкувањето на богатото лингвокултуролошко наследство на хрватскиот јазик, и токму затоа заслужува да го најде своето место во рамките на научните проучувања не само на хрватската туку и на словенската фразеологија.